

ความ เป็นมาของปีตหก

แม้ว่าประเทศไทยเราจะใช้จ่ายเงินงบประมาณ เป็นค่าที่ดินและอาคารก่อสร้าง งบประมาณ 17 % ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของชาติ (สำนักงบประมาณ 2524: 24) (คู่มือที่ 1 หน้า 3) ซึ่งมีจำนวนเงินมากเป็นลำดับที่ 2 ของรายจ่ายทั้งหมด แต่นั่นย่อมหมายความว่าว่างงบประมาณเพื่อการปรับปรุงอาคารสำนักงานราชการเดิม หรือการก่อสร้างอาคารใหม่ ก็ย่อมรวมอยู่ในหมวดรายจ่ายหมวดนี้ด้วย และจากการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับของหน่วยงานราชการต่าง ๆ และจำนวนข้าราชการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของประเทศ ก่อให้เกิดความต้องการ การขยายตัวของอาคารสำนักงานราชการเดิม และอาคารใหม่เพื่อหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น

แต่การออกแบบอาคารสำนักงานราชการ หรือกระบวนการออกแบบทางสถาปัตยกรรม เท่าที่เข้ามาสถาปนิกหรือผู้ออกแบบมักพิจารณาเพียงด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีความจำกัดในสำนักงานงบประมาณเป็นสำคัญ รวมทั้งเทคโนโลยีในการก่อสร้าง กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และทิศทางแคคลม ฯลฯ โดยมีได้คำนึงถึงพฤติกรรมการใช้สอยของผู้ปฏิบัติงานในอาคาร อีกทั้งในระยะหลัง ๆ มานี้ ทางราชการเองได้ออกข้อกำหนดมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2521) เพื่อความประหยัดและความเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด อันนี้ ได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า อาคารสำนักงานราชการส่วนมากมักจะมีคุณภาพต่ำกว่าอาคารสำนักงานเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจซึ่งมีงบประมาณมากกว่า อันเป็นเหตุให้มีการออกแบบอาคารที่มีมาตรฐานสูงกว่า และเป็นที่น่าสังเกตว่าข้าราชการส่วนมากยังสามารถปฏิบัติงานประจำอยู่ได้ และใช้สอยอาคารสำนักงานราชการต่าง ๆ ซึ่งมี

มาตรฐานค่อนข้างกว่าอยู่เป็นระยะเวลาหลาย ๆ ปี จึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาความคืบหน้าของข้าราชการดังกล่าวแล้ว คอสภาพแวดล้อมกายภาพของอาคารที่ทำงานประจำอยู่เป็นอย่างดี

ในปัจจุบันทฤษฎีการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพทางสถาปัตยกรรมที่พัฒนาขึ้นจนเป็นที่ยอมรับกันในยุคนี้ ได้เน้นความสำคัญของข้อมูลด้านพฤติกรรมมนุษย์ และถือว่าพฤติกรรมมนุษย์เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ (Heimsath 1977: 2) และในฐานะที่ผู้ศึกษาวิจัย รัฐบาล เป็นสถาบันที่มีประสิทธิภาพในการใช้สอยอาคารสำนักงานราชการหลายแห่ง และได้มีโอกาสร่วมในการออกแบบอาคารสำนักงานราชการมาแล้ว จึงตระหนักถึงปัญหาและข้อขัดแย้งในการใช้สอยสภาพแวดล้อมกายภาพ อาคารสำนักงานราชการ ซึ่งมักถูกละเลยหรือมองข้ามไปเสีย โดยเน้นกันแต่เพียงความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจเท่านั้น ผลเสียจึงตกอยู่ที่ผู้ปฏิบัติงานในอาคาร ซึ่งมีสภาพแวดล้อมกายภาพที่ไม่เหมาะสมในการใช้สอยเท่าที่ควร

ฉะนั้นเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาคารสำนักงานราชการทั้งในด้านการใช้สอยของผู้ปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมกายภาพอาคาร จึงเห็นสมควรจะทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินการใช้สอยสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงานราชการ โดยเลือกศึกษาอาคารที่มีความสำคัญในแง่การบริหารงบประมาณของประเทศ คือ อาคารสำนักงานประมาณ ซึ่ง เป็นอาคารที่มีโครงการแก้ไขปรับปรุงและออกแบบอาคารใหม่อยู่แล้ว ทั้งนี้ยังเป็นการทดลองสร้างเครื่องมือเพื่อการสำรวจทางสถาปัตยกรรมด้วย ย่อมจะสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงอาคารเก่าและออกแบบอาคารใหม่ ซึ่งมีความเหมาะสมในการใช้สอยดีขึ้น คุ้มค่าและเหมาะสมกับเงินงบประมาณอันจำกัด และข้อกำหนดมาตรฐานอาคารที่ทำการของทางราชการที่ได้จัดทำขึ้นมา

อาคารสำนักงานประมาณ ซึ่งใช้เป็นกรณีตัวอย่างในการศึกษาวิจัยนี้ เป็นอาคารสูง 6 ชั้น สร้างในบริเวณสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2510 ปัจจุบันมีการใช้พื้นที่หนาแน่นมาก เนื่องจากงานงบประมาณได้ทวีความสำคัญขึ้น จึงได้มีโครงการก่อสร้างอาคารใหม่ (สัมภาษณ์: ผู้อำนวยการกองกลาง 2524) ณ บริเวณปากซอยอารีสัมพันธ์ ริมคลองประปาสามเสน ถนนพระรามที่ 6

ตารางที่ 1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2524 จำแนกตาม หมวดรายจ่าย ยอดรวม
140,000 ล้านบาท

หมวดรายจ่าย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
เงินเคื่อน	34,410	24.579
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	24,160	17.257
ค่าใช้สอย	11,220	8.014
เงินอุดหนุน	9,570	6.836
ค่าวัสดุ	4,920	3.514
ครุภัณฑ์	4,160	2.971
ค่าจ้างประจำ	4,070	2.907
ค่าตอบแทน	1,870	1.336
สาธารณูปโภค	720	0.514
ค่าจ้างชั่วคราว	690	0.493
รายจ่ายอื่น ๆ	44,210	31.579
รวม	140,000	100.000

ที่มา :- สำนักงบประมาณ 2524: 54

หมายเหตุ :- ส่วนที่ขีดเส้นใต้ คือ ข้อมูลที่อ้างอิงถึง

อย่างไรก็ตาม การศึกษาวิจัยนี้เป็นการประเมินความเหมาะสมการใช้สอยอาคารในสมัยปัจจุบัน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงของปัญหาที่เป็นอยู่ อันจะนำไปใช้ในการแก้ไขและปรับปรุงอาคารเดิม ทั้งนี้ในการออกแบบอาคารใหม่ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำรายละเอียดโครงการออกแบบร่วมกับข้อวินิจฉัยต่าง ๆ ของสถาปนิกได้ด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมกายภาพของอาคารสำนักงานราชการ โดยผู้ใช้สอยซึ่งปฏิบัติงานประจำภายในอาคาร การศึกษาซึ่งเป็นงานวิทยานิพนธ์ไม่อาจครอบคลุมเนื้อหาสาระทั้งด้านสภาพแวดล้อมกายภาพและการใช้สอยได้ครบถ้วนทุกประเด็น จึงศึกษาสภาพแวดล้อมกายภาพในพื้นที่ดังนี้ คือ พื้นที่ทำงาน พื้นที่แกนสัญจรและบริการทางข้าง และพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร ผลจากการศึกษาสามารถชี้เป็นแนวทางในการแก้ไข หรือปรับปรุงอาคารเก่าและออกแบบอาคารใหม่ให้เหมาะสมกับการใช้สอยมากขึ้น รายละเอียดในการศึกษาวิจัยมีดังนี้ คือ

1. ศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงานราชการ กับข้อกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ที่ใช้กันโดยทั่วไป เพื่อชี้ให้เห็นความไม่ได้มาตรฐานของอาคารที่ศึกษา
2. ศึกษาความแตกต่างทางด้านสังคมและกายภาพของผู้ใช้สอยประเภทอื่นใดก็ได้ ความแตกต่างในด้านตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้ใช้สอย ลักษณะการจัดโต๊ะทำงานในพื้นที่ทำงาน ตำแหน่งที่นั่งในพื้นที่ทำงาน ตำแหน่งพื้นที่ทำงานในระดับชั้นต่าง ๆ ของอาคาร และความหนาแน่นของผู้ใช้สอยในพื้นที่ทำงาน
3. ประเมินความเหมาะสมในการใช้สอยสภาพแวดล้อมกายภาพของอาคาร ทิศทางและทิศทางของความเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมในการใช้สอยและรวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ไขและปรับปรุงอาคารจากความคิดเห็นของผู้ใช้สอย
4. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้สอย ซึ่งมีความแตกต่างในด้านสังคมและกายภาพ ว่าจะมีความคิดเห็นต่อการใช้สอยสภาพแวดล้อมกายภาพแตกต่างกันหรือไม่

5. เสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไขสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงานงบประมาณ เป็นงานทางสถาปัตยกรรม โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวแล้วข้างต้น เป็นแนวทางในการออกแบบ

ขอบเขตของการวิจัย

สภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงานราชการ และพฤติกรรมของผู้ใช้สอยที่ศึกษาวิจัย เป็นไปตามขอบเขตที่กำหนด ดังนี้คือ

1. ทำการศึกษาอาคารสำนักงานงบประมาณ ซึ่งเป็นอาคารสูง 6 ชั้น ภายในอาคารมีระบบแกนสัจจรและบริการทางคัง ซึ่งประกอบไปด้วย พื้นที่พลท์และบันได โถง ห้องน้ำ-ส้วม และพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร อายุอาคารมากกว่า 10 ปี พร้อมทั้งมีโครงการที่จะแก้ไขปรับปรุงอาคารเก่าและก่อสร้างอาคารใหม่อยู่แล้ว
2. สภาพแวดล้อมกายภาพอาคาร ทำการศึกษาวิจัยดังนี้ คือ

พื้นที่ทำงาน ทำการศึกษาพื้นที่ทำงานแบบแปลนเปิดโล่ง โดยมี การกันห้องเฉพาะผู้บริหาร โต๊ะทำงานแบบเป็นโต๊ะเดี่ยว ๆ เป็นคู่ ๆ และเป็นกลุ่ม ๆ ตำแหน่งที่นั่งในพื้นที่ทำงาน ซึ่งอยู่ใกล้ทางเข้า-ออก ใกล้ทางเดินภายในพื้นที่ทำงานและใกล้หน้าต่าง ตำแหน่งพื้นที่ทำงาน ในระดับชั้นต่าง ๆ ของอาคาร

พื้นที่แกนสัจจรและบริการทางคัง ทำการศึกษา พื้นที่บันไดและลิฟท์ ซึ่งมีลักษณะบันไดวนรอบลิฟท์ พื้นที่โถง ซึ่งใช้เป็นบริเวณจัดวางตู้เก็บเอกสาร และพื้นที่ห้องน้ำ-ส้วม ชาย-หญิง

พื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร ทำการศึกษาการจัดพื้นที่จอดรถริมถนนภายใน ซึ่งมีได้มีการจัดเตรียมพื้นที่ไว้สำหรับจอดรถโดยเฉพาะ ผู้ใช้สอยบางส่วนจอดรถไว้ริมถนนใหญ่ภายนอก

ผู้ใช้สอยซึ่งมีตำแหน่งในระดับชั้นของอาคารแตกต่างกัน คือ
ในระดับชั้นที่ 3, 4 และ 5 ของอาคาร

ผู้ใช้สอยซึ่งมีความหนาแน่นในพื้นที่ทำงานแตกต่างกัน คือ 3.875
ตารางเมตร ต่อคน และ 4.831 ตารางเมตร ต่อคน

มิได้ทำการศึกษาผู้ใช้สอยซึ่งมีความแตกต่างในค่าน อายุ เพศ
และรายได้ ฯลฯ เนื่องจากไม่มีผลเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้พื้นที่
อาคารสำนักงานโดยตรง

การกำหนดแหล่งข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการประเมินความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมกายภาพอาคาร
ไทยผู้ใช้สอย หลักเกณฑ์ในการกำหนดสภาพแวดล้อมกายภาพและผู้ใช้สอย มีดังนี้คือ

1. สภาพแวดล้อมกายภาพ พื้นที่อาคารที่เลือกทำการศึกษาวิจัย พิจารณา
เลือกพื้นที่ใช้สอยในระดับชั้นที่ 3, 4 และ 5 ของอาคาร ซึ่งมี
สภาพแวดล้อมกายภาพต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน คือ เป็นพื้นที่ทำงานของกอง
วิเคราะห์งบประมาณต่าง ๆ เหมือนกัน การจัดพื้นที่ทำงานมีลักษณะเป็น
แบบแปลนเปิดโล่ง โดยมีกั้นห้องเฉพาะผู้บริหารในพื้นที่คล้ายคลึงกัน
นอกจากนั้น ยังมีการจัดพื้นที่แกนสัญจรและบริการทางตั้ง คือ บันไดและ
ลิฟท์ โถง และห้องน้ำ-ส้วม เหมือน ๆ กัน
2. ผู้ใช้สอย ทำการแจกแบบสอบถามผู้ปฏิบัติงาน ในพื้นที่ทำงานระดับชั้นที่
3, 4 และ 5 แต่เนื่องจากผู้ใช้สอยทั้งหมดมีความแตกต่างกันในค่าน
สังคม และกายภาพ สำหรับความแตกต่างทางค่านสังคม ทำการจัด
กลุ่มโดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ส่วนความแตกต่างทางกายภาพนั้น
ได้มีการใช้รหัสตัวเลขกำหนด ตามแผนผังที่ได้ทำการบันทึกไว้โดยละเอียด

การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้ มี 3 ประเภทด้วยกัน คือ ข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากผู้ใช้สอย และข้อมูลจากสภาพแวดล้อมกายภาพ สำหรับข้อมูลจากเอกสารนั้นเป็น ข้อมูลที่เกี่ยวกับข้อกำหนดและมาตรฐานอาคารสำนักงานราชการ ทฤษฎีและงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อมูลจากผู้ใช้สอยและสภาพแวดล้อมกายภาพ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สอย และสภาพอาคาร ดังเช่นที่กล่าวไว้ในหัวข้อก่อน ๆ มาแล้ว เพื่อทำการศึกษาวิจัยตาม วัตถุประสงค์ที่ไ้ตั้งเป้าหมายไว้

วิธีการในการรวบรวมข้อมูล ดังกล่าวทั้ง 3 วิธี มีดังนี้ คือ

1. การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนด มาตรฐานอาคารสำนักงานราชการ ทั้งของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นสากล ส่วนทฤษฎีและงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมมนุษย์ในสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงาน
2. การรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตการณ์แบบมีโครงสร้าง (structured observation) ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมกายภาพ อาคารที่ศึกษาและพฤติกรรมผู้ใช้สอยในสภาพแวดล้อมกายภาพที่สามารถทำการบันทึกข้อมูลลงในแบบแปลน ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะในการนี้ได้ทำการบันทึกโดยละเอียดเฉพาะในระดับชั้นที่ 3, 4 และ 5 เนื่องจากผู้ใช้สอยที่ศึกษาปฏิบัติงานประจำอยู่ในระดับชั้นดังกล่าวแล้ว
3. การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้ทำการทดลองใช้แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้น จากการศึกษาเบื้องต้นดังกล่าวแล้ว ในเดือนสิงหาคม 2524 โดยทำการศึกษายู่สอยในระดับชั้นที่ 3, 4 และ 5 จำนวน 20 ราย แล้วทำการทดสอบซ้ำอีกครั้งหนึ่งในระยะเวลาใกล้เคียงกัน (test-

retest) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรับปรุงและแก้ไข
ข้อบกพร่อง แล้วนำแบบสอบถามไปใช้จริงในเดือน ตุลาคม 2524
โดยกำหนดให้ผู้ใช้งานทำการตอบแบบสอบถามในระหว่างกำลังปฏิบัติงาน
อยู่ ณ. พื้นที่ทำงานในอาคาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วว่า งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อประเมินอาคารสำนักงาน
ราชการจากความคิดเห็นของผู้ใช้สอย โดยให้ทำการศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมกายภาพ
อาคาร กับข้อกำหนดและมาตรฐานต่าง ๆ และทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้สอย
ซึ่งมีความแตกต่างในท่านั่งชมและกายภาพด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ใช้วิธีการทางสถิติตามความเหมาะสมของลักษณะข้อมูล ดังต่อไปนี้คือ

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าความคิดเห็นในเรื่องปัญหาในการใช้สอย
และข้อเสนอแนะในการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมกายภาพโดยผู้
สอยที่ศึกษา ใช้การเปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้สอย ในเรื่องความเหมาะสมของสภาพ
แวดล้อมกายภาพที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 3 พื้นที่ใหญ่ ๆ คือ พื้นที่ทำงาน
พื้นที่แกนสัญจรและบริการทางตั้ง และพื้นที่จอร์แดนภายนอกอาคาร

การวิเคราะห์เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้สอย ใช้การวัดแนวโน้ม
เข้าสู่ส่วนกลางด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และการวัดการกระจายด้วย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD โดยถือเกณฑ์ในการประเมินค่า $\bar{x}$ ใน
การแสดงความคิดเห็น ดังนี้

ไม่เหมาะสมในการใช้สอยเลย

ไม่เหมาะสมในการใช้สอย	=	2
เฉย ๆ	=	3
เหมาะสมในการใช้สอย	=	4
เหมาะสมในการใช้สอยมาก	=	5

ส่วนการวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้ใช้สอยที่มีความแตกต่างทางด้านสังคมและกายภาพ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมกายภาพ ใช้การทดสอบแบบ t -test ระดับความเชื่อมั่นของผลการวิเคราะห์ร้อยละ 95 หาความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้ใช้สอย โดยเปรียบเทียบมัธยฐานเลขคณิตแต่ละคู่ ดังตัวอย่างเช่น การหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้ใช้สอย ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน คือ ผู้บริหาร นักวิชาการ และพนักงานธุรการ ในเรื่องความเหมาะสมในการจัดพื้นที่ทำงานแบบแปลนเปิดโล่ง โดยมีการกำหนดเฉพาะผู้บริหาร ใช้วิธีนำความคิดเห็นของผู้ใช้สอยมาเปรียบเทียบกันทีละคู่ ทั้งนี้ คือ ผู้บริหารกับนักวิชาการ ผู้บริหารกับพนักงานธุรการ และนักวิชาการกับพนักงานธุรการ เป็นต้น

ประโยชน์ของการศึกษาวิจัย

การวิจัยเพื่อประเมินอาคารในประเทศไทย ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางในเรื่องของการใช้ประโยชน์อาคารเรียน แต่ยังมีได้ทำการศึกษาอาคารสำนักงานราชการกันเลย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเท่าที่กระทำกันอยู่ เป็นการศึกษาเฉพาะในแง่ของตัวอาคารเท่านั้น ยังมีได้มีการนำข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สอยของมนุษย์ในสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารมาใช้ร่วมในการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาในลักษณะของการประเมินความเหมาะสมในการใช้สอยสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงานราชการ โดยประเมินจากผู้นับปฏิบัติงานในอาคารโดยตรง ทั้งนี้ได้ทำการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างสภาพแวดล้อมกายภาพกับข้อกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ มาก่อนในเบื้องต้น แล้วจึงทำการประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่มีต่อความเหมาะสมของพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งกล่าวแล้วในอาคาร

ในการนี้ผลของการศึกษาวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงานที่มีอยู่แล้ว หรือเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดโครงการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารสำนักงานที่จะมีขึ้นในอนาคต ให้เหมาะสมกับการใช้สอยที่แท้จริงยิ่งขึ้น โดยมีการคำนึงถึงพฤติกรรมในสภาพแวดล้อมกายภาพของผู้ใช้สอยด้วย นอกไปจากการให้ความสำคัญแก่ข้อกำหนดและมาตรฐานต่าง ๆ หรือนโยบายด้านการเงินดังเช่นที่เป็นมา ทั้งนี้เพื่อให้งานทางสถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้นครบถ้วนสมบูรณ์แบบ เหมาะสมทั้งการใช้สอยและคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ในการลงทุน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย